

Jan Duda

OSOBLIWOŚCI PRZYRODNICZE RACIBORZA

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Śnieżyczki przebiśniegi – zwiastuny wiosny z lasów Łęczszoka, Obory i z... wiersza Józefa von Eichendorffa ...	9
Mam dla was ciepłe schronienie i nieco pożywienia – proszę tylko – zapyłajcie moje kwiatki, czyli opowieść o tajemnicach obrazków alpejskich	12
Kwiat pułapkowy kokornaka powojnikowatego	16
Prawda i legendy o dwóch raciborskich niezwykłych roślinnych pięknościach: cebulicy dwulistnej i cieszyńskiance wiosennej	17
Występowanie skrzypu olbrzymiego w Raciborzu	21
Nieco o ssakach, a zwłaszcza o małej, łagodnej i pięknej orzesznicy, czyli o zwierzątku, które żyje w raciborskich lasach, o czym nie wiedzieli dotąd zoologowie	24
Garść informacji o grzybie rosnącym na grzybie, czyli o podgrzybku pasożytniczym i innych prawnie chronionych oraz unikatowych grzybach spotykanych w raciborskich lasach	28
Co mają wspólnego rakowate narośla na pniach raciborskich drzew z problemami inżynierii genetycznej?	32
Co dają mrówkom i ludziom czosnki niedźwiedzie rosnące w raciborskich parkach?	35
Dereń właściwy – cudowne drzewo raciborskiego przedwiośnia	37
O tym, kiedy w Raciborzu zaczyna się prawdziwa wiosna, czyli o magnolii pośredniej i innych raciborskich magnoliach	41
O kłokocze południowej oraz jej roli w europejskiej i śląskiej tradycji	44
Raciborskie platany klonolistne	48
O żywych skamielinach, czyli o raciborskich i chińskich miłorzębach	51
Czy w Raciborzu można zobaczyć liany?	55
Racibórz nie jest miastem leżącym pod Tatrami, ale swoją limbę ma! Garść wiadomości o sośnie limbie	56
Cypryśnik błotny – drzewo, które powróciło do Polski i na Śląsk po około 20 milionach lat	61
Dlaczego ciepłolubny przybysz ze stepów i pustyni Zakaukazia – słonisz srebrzysty bez uszczerbku przeżył w Raciborzu katastrofalną powódź	65
Najokazalszy na ziemiach polskich dąb biały rośnie... w Raciborzu!	68
Co pamiętają trzmieliny pospolite z Parku Kolejowego?	69
O igliczni trójcierniowej, czyli o dziwnym drzewie z placu Wolności z ogromnymi, skórzastymi strąkami	72
Kłęk kanadyjski – drzewo nieczęsto spotykane w swojej ojczyźnie i bardzo rzadkie w Polsce – rośnie w Raciborzu!	73
Czarodziejski krzew Indian Ameryki Północnej – oczar wirginijski	76
Leszczyna turecka	80
Kalina koralowa zdobi nasze miasto oraz żywi jego pierzastych i wielonożnych mieszkańców	81
Bożodrzew gruczołkowany – boskie drzewo, które pierwszy człon swojej nazwy naukowej zawdzięcza Molukom!	84
O parczelinie trójlistkowej, czyli o krzewie, który pomógł osadnikom amerykańskim leczyć febrę i warzyć piwo bez użycia chmielu	85
O związkach cisa pospolitego z kulturą europejską oraz o mocach tkwiących w tej prawnie chronionej w Polsce roślinie drzewiastej	87
Jarząb szwedzki	93
Unikatowe raciborskie aleje klonów zwyczajnych odmiany Schwedlera oraz kasztanowców białych odmiany Baumanna	96
O krzewach zwyczajnych i pospolitych, a jednak niezwykłych, czyli o bzach czarnych	100
O egzotycznym drzewku – aralii wysokiej – rosnącej w niektórych przydomowych ogródkach raciborzan i w zabytkowym parku w Wodzisławiu-Kokoszycach	104
Dlaczego należy chronić w Raciborzu pomnikowe topole czarne i resztki zbiorowiska roślinności nadodrzańskiego łęgu topolowo-wierzbowego?	105

Czyżby raciborskie wiązy miały wyginać?	108
Pomnikowy dąb szypułkowy króla Jana Sobieskiego i inne klejnoty przyrody rezerwatu Łęczczok	112
Klon zwyczajny odmiany kulistej	115
Arboretum Bramy Morawskiej i niektóre walory jego przyrody	118
Rosliny chronione i rzadkie różnych środowisk Raciborza	129
Jadowite piękno czyli groźni truciele	135
Inne niezwykłe okazy dendroflory Raciborza	136
Einleitung (Kurzfassung)	145
Peculiarities of Racibórz nature	146
Skorowidz nazw naukowych	147
Skorowidz nazw niemieckich	148
Skorowidz nazw polskich	149